

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG

Beslissing in de zaak onder nummer van: A2022/3737

A2022/3737

REGIONAAL TUCHTCOLLEGE VOOR DE GEZONDHEIDSZORG AMSTERDAM
Beslissing van 13 maart 2023 naar aanleiding van de klacht van:

A,

wonende te B,

klaagster, hierna ook wel: de moeder,

gemachtigde: mr. C.M. Sent, werkzaam te Amsterdam,

tegen

C,

arts maatschappij en gezondheid, werkzaam te B,

verweerster, hierna ook: de vertrouwensarts,

gemachtigden: mr. J. van Helden en mr. M. de Wijs, werkzaam te Leiden.

1. De procedure

1.1 Het verloop van de procedure blijkt uit:

- het klaagschrift met de bijlagen, ontvangen op 7 januari 2022;
- instemmingsverklaringen van de vader en de oudste dochter, ontvangen op 22 februari 2022;
- het verweerschrift met de bijlagen;
- het proces-verbaal van het op 5 september 2022 gehouden mondelinge vooronderzoek.

1.2 Het college heeft de klacht in raadkamer (op basis van de stukken) beoordeeld.

2. De zaak in het kort

2.1 Klaagster is de moeder van vier kinderen. Zij deelt met de vader van de kinderen uitsluitend

het gezag over de oudste dochter (destijds bijna 14 jaar). De vader verblijft in verband met zijn

baan meestal in het buitenland. Op 11 december 2018 werd een anonieme zorgmelding gedaan bij Veilig

Thuis. In deze melding werden onder meer zorgen geuit over de gezondheid van de kinderen, de

medische voorgeschiedenis van de kinderen, de vele ziekenhuisopnamen die volgens de melding niets

opleverden en over de rommelige woonsituatie van het gezin, waarbij de kinderen geen eigen plek

zouden hebben. Naar aanleiding van deze melding is Veilig Thuis een onderzoek gestart. De

vertrouwensarts heeft op 19 december 2018 met een maatschappelijk werker een eerste bezoek aan de

moeder gebracht. Op 19 december 2019 heeft Veilig Thuis een conceptrapport uitgebracht, waarop in

juli 2020 namens klagster is gereageerd. De definitieve rapportage dateert van 14 oktober 2020. De vermoedens van kindermishandeling konden noch worden weerlegd, noch bevestigd (zie artikel 10.7 van het Handelingsprotocol Veilig Thuis 2019).

2.2 In het rapport meldt Veilig Thuis onder meer zich zorgen te maken over *“een bovenmatige medische consumptie van de kinderen en voedingsproblemen in het gezin. De kinderen hebben daadwerkelijk bepaalde medische aandoeningen. Echter, het lijkt erop dat moeder de medische aandoeningen van de kinderen ernstiger beleeft en presenteert aan de buitenwereld.”* Een van de adviezen van Veilig Thuis is om een zorgcoördinator aan te stellen om *“de afstemming tussen betrokken (medisch) professionals beter vorm te geven, zodat de kinderen zo min mogelijk worden blootgesteld aan bovenmatige medische consumptie”*. Ook adviseert Veilig Thuis om in samenwerking met de behandelaars van de kinderen *“te werken aan normaliseren van het voedingspatroon van de kinderen, vrij van specialistische voeding.”* Veilig Thuis deelt aan het slot van het rapport mee een half jaar na sluiting van het dossier te zullen monitoren of de coördinatie en zorgafstemming op gang is gekomen door met twee specifiek benoemde behandelaars contact op te nemen.

2.3 Klagster verwijt de vertrouwensarts in deze tuchtprocedure:

1. inbreuk op het medisch beroepsgeheim door het opvragen van de complete huisartsendossiers van het gehele gezin, zonder uitdrukkelijke toestemming van betrokkenen;
2. inmenging in de behandelovereenkomsten zonder bevoegdheid daartoe en zonder toestemming van klagster;
3. het in zijn algemeenheid stellen van medische zaken zonder over afdoende adequate kennis te beschikken;
4. zonder wetenschap of toestemming van klagster laten opnemen van opmerkingen in het huisartsendossier, die van invloed kunnen zijn op toekomstig medisch ingrijpen.

2.4 De vertrouwensarts heeft verweer gevoerd en het college gevraagd de klacht ongegrond te verklaren.

2.5 Het college verklaart de klacht in alle onderdelen kennelijk ongegrond en licht hierna toe hoe het tot deze beslissing is gekomen.

3. De overwegingen van het college

De criteria voor de beoordeling

3.1 Het college moet de vraag beantwoorden of de vertrouwensarts heeft gehandeld met de zorgvuldigheid die van haar mocht worden verwacht. De norm daarvoor is ‘de redelijk

bekwame en redelijk handelende' vertrouwensarts. Het gaat er daarbij om of de keuzes van de vertrouwensarts onder de gegeven omstandigheden, rekening houdend met de beroepsnormen, verdedigbaar waren.

Klachtonderdeel 1 – complete huisartsendossiers opgevraagd zonder toestemming

3.2 Het is het college uit het dossier niet duidelijk geworden welke informatie concreet door Veilig Thuis bij de huisarts is opgevraagd en evenmin welke informatie uit de dossiers van de verschillende gezinsleden door de huisarts aan Veilig Thuis is verstrekt. Voor zover Veilig Thuis informatie uit het medisch dossier van de vader van de kinderen heeft opgevraagd, is alleen de vader belanghebbende en bevoegd om daarover te klagen. De overgelegde instemmingsverklaring van de vader houdt geen machtiging in aan de moeder om namens hem te klagen. Voor zover de klacht ziet op het medisch dossier van de vader is deze niet-ontvankelijk.

3.3 Veilig Thuis is op grond van artikel 4.1.1 lid 2 sub b van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO) bevoegd tot het instellen van een onderzoek naar aanleiding van een melding. Op grond van artikel 5.1.6 lid 2 van de WMO is Veilig Thuis bevoegd tot het verwerken van de gegevens die zij nodig heeft in het kader van een dergelijk onderzoek. Hiermee is de volgens artikel 9 lid 2 onder g), h) en/of i) van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) vereiste wettelijke basis gegeven om af te wijken van de hoofdregel van artikel 6 lid 1 onder a) en de bijzondere regel voor gezondheidsgegevens van artikel 9 lid 1 en lid 2 onder a) van de AVG, die bepalen dat voor het opvragen en verwerken van deze gegevens toestemming van betrokkene(n) is vereist. Deze wettelijke bevoegdheid is uitgewerkt in het Handelingsprotocol Veilig Thuis 2019, met name artikel 7.4.1. Voor het opvragen van de gegevens bij de huisarts van klaagster en de kinderen had de vertrouwensarts dan ook geen toestemming van klaagster en het oudste kind nodig. Dat de vertrouwensarts disproportioneel veel informatie zou hebben gevraagd en verwerkt, is niet gebleken. Die situatie zal zich bij een melding als deze, die noopt tot een breed onderzoek, ook niet snel voordoen. De betrokken artsen waren op hun beurt, op grond van artikel 5.2.6 WMO, in beginsel bevoegd de gevraagde inlichtingen te verstrekken en ontheven uit hun verplichting daarvoor de toestemming van de moeder en de oudste dochter te vragen conform artikelen 7:457 juncto 7:450 leden

1 en 2 van het

Burgerlijk Wetboek (BW).

3.4 Uit het dossier blijkt overigens dat de vertrouwensarts met klaagster heeft besproken dat zij bij diverse professionals/hulpverleners betrokken bij het gezin informatie wilde opvragen en dat klaagster haar in dat kader uit eigen beweging, op papier, van meerdere namen en telefoonnummers heeft voorzien. De vertrouwensarts had er goed aan gedaan om deze gang van zaken in het gespreksverslag van 19 december 2018 vast te leggen door te vermelden welke informatie zij bij wie wilde opvragen en hoe de moeder daar tegenover stond, maar het ontbreken van deze vastlegging is niet tuchtrechtelijk verwijtbaar. De vertrouwensarts heeft voorts onweersproken aangevoerd dat de moeder het de vertrouwensarts niet heeft toegestaan om met de kinderen contact op te nemen, zodat de vertrouwensarts de oudste dochter, die ouder dan 12 jaar was, niet zelf heeft kunnen informeren.

3.5 Klachtonderdeel 1 is op grond van het voorgaande kennelijk ongegrond.

Klachtonderdeel 2 – inmenging in behandelovereenkomsten

3.6 Klaagster stelt dat vergaande maatregelen door de vertrouwensarts als ‘advies’ zijn gepresenteerd en onder het mom van ‘monitoren’ werden afgedwongen, wat klaagster ziet als dwang en dreiging. Zij ziet dit als een (te) vergaande inmenging in haar persoonlijke levenssfeer. Ook maakt zij er bezwaar tegen dat de vertrouwensarts mededeling heeft gedaan van bevindingen uit het rapport aan behandelaars en andere betrokkenen.

3.7 Het onderzoek door de vertrouwensarts had als doel om te beoordelen of er sprake was van kindermishandeling en om na te gaan tot welke stappen de gedane melding aanleiding gaf. In de onderhavige situatie was de uitkomst dat de vermoedens van kindermishandeling niet konden worden

weerlegd, noch bevestigd. De WMO geeft in artikel

4.4.1 lid 2 onder c en d aan Veilig Thuis ook in zo’n geval de bevoegdheid om hulp in te schakelen

en adviezen te geven. Verder draagt Veilig Thuis de verantwoordelijkheid om te controleren tot welk

resultaat de ingeschakelde hulp leidt. Anders gezegd: om na te gaan of de voorgestelde hulp

effectief is. De bemoeienis van Veilig Thuis eindigt dan ook, anders dan klaagster meent, niet

(altijd) met het afronden van het onderzoek en een rapportage daarvan. De vertrouwensarts mocht in

de rapportage de gegeven adviezen aan klaagster en aan behandelaars opnemen. De vertrouwensarts kan

niets dwingend voorschrijven; het is aan behandelaars om met die adviezen om te gaan zoals het hun het beste voorkomt. Dat dan na enige tijd nog wordt nagegaan ('gemonitord') of de gegeven adviezen enig effect hebben gesorteerd, is onderdeel van de wettelijke taken en bevoegdheden – onder omstandigheden zelfs een verplichting - van Veilig Thuis. Aan klaagster kan worden toegegeven dat van het monitoren een zekere invloed en druk kan uitgaan, maar ook die mogelijke beïnvloeding is eigen aan de (wettelijke) positie en taken van Veilig Thuis, en onder omstandigheden noodzakelijk om die taken juist te verrichten. De vertrouwensarts had overigens noch voor het geven van de adviezen, noch voor het monitoren de toestemming van klaagster nodig.

3.8 Veilig Thuis is voorts verplicht om de melders en andere betrokkenen op de hoogte te stellen van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen: zie artikel 4.1.1 lid 2 sub g WMO. De wijze en de termijn waarop de vertrouwensarts dit naar de verschillende betrokkenen heeft gedaan, voldoet naar het oordeel van het college aan de zorgvuldigheidsmaatstaven en werd mede bepaald door de opstelling van klaagster.

3.9 Ook klachtonderdeel 2 is kennelijk ongegrond.

Klachtonderdeel 3 – onvoldoende adequate kennis over medische zaken

3.10 De vertrouwensarts is op grond van haar functie, opleiding en registratie bevoegd en wordt verondersteld bekwaam te zijn om haar werkzaamheden als vertrouwensarts uit te voeren. Klaagster heeft geen aanwijzingen gegeven op grond waarvan aan de juistheid van die veronderstelling zou moeten worden getwijfeld. Voor onderzoek en advies is het niet noodzakelijk om de kinderen zelf te spreken of te onderzoeken. De vertrouwensarts heeft overigens onweersproken aangevoerd dat zij de kinderen graag zelf had willen spreken, maar daartoe door klaagster niet in de gelegenheid is gesteld. Dit klachtonderdeel is verder niet door klaagster onderbouwd en is naar het oordeel van het college kennelijk ongegrond.

Klachtonderdeel 4 – laten opnemen van opmerkingen in huisartsendossier

3.11 Ook dit klachtonderdeel is kennelijk ongegrond. Uit de door klaagster overgelegde notitie van de huisarts blijkt niet meer of minder dan dat de huisarts een gesprek heeft gevoerd met de vertrouwensarts en dat de huisarts van dit gesprek een notitie heeft gemaakt. In het bijzonder blijkt daar niet uit dat de vertrouwensarts de huisarts heeft gevraagd om een specifieke opmerking in het dossier op te nemen. Het is bovendien de eigen verantwoordelijkheid van de huisarts om te

beslissen wat zij wel of niet in het dossier vermeldt. Ook voor het voeren van dit gesprek met de huisarts had de vertrouwensarts de toestemming van klaagster niet nodig.

Conclusie

3.12 De conclusie is dat de klacht in al haar onderdelen kennelijk ongegrond is.

4. De beslissing

De klacht is kennelijk ongegrond.

Deze beslissing is gegeven door E.P. van Unen, voorzitter, E.I. Hofstra en L.G. Jak, leden-beroeppsgenoten, bijgestaan door N.A.M. Sinjorgo, secretaris.